

fremgaar allerede af det foreliggende Lovforslag, idet her et Tilskud af 25,000 Kr. pr. Banemil ogsaa er blevet knyttet til Bestemmelserne om Bærsløvbanen. Men dette Tilskud af 25,000 Kr. kan dog ikke have Hensyn til de 7 Fjerdingvejs Forlængelse til Slagelse—Næstved-Banen, som skulde have Tilskud; i saa Fald vilde Tilskudet nu være forhøjet til omtrent 160,000 Kr. I Bestemmelsen om et Tilskud af 25,000 Kr. til Bærsløvs-Banen ligger aabenbart Anvendelsen af en almindelig Regel om, at hvor der er Grund til at give Tilskud, skal det fremtidig være et Tilskud af 25,000 Kr. pr. Mil. Jeg skal ogsaa tillige henvisse til, at der for det andet Thing foreligger et privat Lovforslag om en Jernbane fra Gøttestoft til et Punkt paa Aarhus—Ny-ømbanen, hvor der ogsaa er foreslaaet et Tilskud af 25,000 Kr. En saadan ny Regel er imidlertid forekommet Flertallet at være i høj Grad uheldig. Vi mene, at man ikke bør fravige de Regler, som tidligere ere blevne fulgte med Hensyn til Tilskudenes Størrelse, og gaa over til et Tilskud af 25,000 Kr. pr. Mil, et Bidrag, som er overordentlig ringe; det vil kun udgjøre fra en Femtendedel til en Tyvendedel af de Udgifter, som i Almindelighed ville medgaa til et Jernbaneanlæg. Med Hensyn til Størrelsen af de Tilskud, som tidligere have været givne, skal jeg oplyse, at efter Loven af 10de Marts 1861 bestod Tilskudet i, at de interesserede Egne betalte de halve Expropriationsomkostninger. Dette er en Regel, som blev opstillet den Gang, og som ogsaa er bleven fulgt ved forskellige senere Jernbaneforslag. For en Del Aar siden kom man ind paa at forhøje Tilskudene. Jeg mener at have samlet alle de Tilfælde, hvor der er blevet givet et saadant større Tilskud. I Loven af 18de Februar 1881 blev der til en Bane fra Skive til Slingsøre bestemt 80,000 Kr. pr. Banemil, og ved Loven af 16de Juni 1879 blev det samme Tilskud fastsat til Banerne Thisted—Odde-sund og Faaborg—Klinge. Men til disse Tilskud kom endvidere, at vedkommende Kommuner skulde refundere Statskassen samtlige Expropriationsudgifter. Hvor store disse have været, veed jeg ikke; men man kan vistnok lavt ansette dem til en Snes Tusind Kr., saa at det hele Tilskud blev omtrent 100,000 Kr. pr. Mil. Ved Loven af 18de Februar 1881 blev der for Tommerup—Åsens Banen bestemt et Tilskud af 90,000 Kr. pr. Mil plus Expropriationsudgifterne, altsaa en Del over 100,000 Kr. I et Tilfælde har det været sat lavt — det var ligeledes efter Loven af 16de Juni

1879 — idet Tilskudet til Jernbanen fra Skjern til Herning blev ansat til 25,000 Kr. pr. Mil plus samtlige Expropriationsudgifter, et Beløb, der formodentlig blev sat saa lavt af Hensyn til Egnens mindre gunstige økonomiske Forhold. Man vil altsaa se, at de tidligere Tilskud i Almindelighed have været 80,000 Kr. pr. Mil foruden Expropriationsudgifterne. Nu vil man maasse synes, at dette er et temmelig stort Tilskud; men det er det i Virkeligheden ikke. Jeg skal tage et meget nærliggende Exempel paa, hvad Kommuner kunne give og være tjent med at give. Det er fra Stagensbanen. Ingen vil paastaa, at det er en Bane, til hvilken Kommunerne kunne være tjent med at betale store Bidrag. Men de Tilskud, Kommunerne give — og de give ikke Mere, end de mene kan svare økonomisk Regning — er 200,000 Kr., altsaa omtrent 40,000 Kr. pr. Mil. Det er i Virkeligheden meget Mere end Halvdelen af de 80,000 Kr., som her er Tale om, idet disse 40,000 Kr. skulde gives strax, inden Jernbanen bliver anlagt, hvormod de Tilskud, der gives til Statsbanerne, udredes ikke, før Banen er færdig, og udredes i Løbet af 15 Aar med en Femtendedel om Aaret uden Forrentning af det Øvrige. Naar altsaa Kommunerne i 15 Aar have betalt mellem 6 og 7 pCt., er dermed Udgiften færdig. Det er derfor ikke noget særdeles stort Beløb. Sagen er, at overalt, hvor der anlægges Jernbaner, høste Kommunerne paa forskjellig Maade Fordel deraf. Dette gjælder særlig Amtskommunerne, der de fleste Steder ville naae at spare betydeligt paa Bedligholdelse af deres Veie. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa at dokumentere, hvor meget dette er; men jeg tvivler ikke paa, at man i Almindelighed kan sige, at Amtskommunernes Besparelse paa Bedligholdelse af hver Mil Landevei, der høstes godt af en Jernbane, vil svare til Halvdelen af et Tilskud som det her omhandlede. Det forekommer derfor Udvalgets Flertal, at man ved denne Bane bør vende tilbage til det, man tidligere har været inde paa, at sætte Tilskudet til 80,000 Kr. pr. Mil. Er Forholdet det, at Egnen ikke er i Stand til at betale et saadant Beløb, eller ikke mener at kunne være tjent dermed, ja, saa er det et Bevis paa, at saa trænger den Egn i Virkeligheden heller ikke til nogen Jernbane. Jeg tror, at det i det Hele vil være usundt at komme ind paa i Almindelighed at anlægge Statsbaner med et saa lille Tilskud som 25,000 Kr. pr. Mil. Der vil der ikke være nogen Garanti for, at den Egn, for hvis Vedkommende der fore-